

Prædiken ved påsegudstjeneste fra Luthertiden

efter kilder fra Ribe Domkirke

Påskefesten er givet os mennesker både til trøst og glæde. Jesu opstandelse, hans død på korset og hans komme til jord tydeliggør, hvordan vi er børn af Adam og Eva, mærket af synd og død, men vi er samtidigt nu ved Jesu Kristi død og opstandelse at regne som Guds børn.

Hvor er det derfor vigtigt, at vi for det første kender historien om, hvad der skete påskemorgen, at vi for det andet forstår, hvorfor det skete, og at vi for det tredje hører og ser, hvilket håb, påskemorgen giver os.

Uden påske, uden Jesu død og opstandelse havde vi intet håb, og vores tro var intet værd. Som apostlen Paulus skrev det i sit brev til menigheden i Korinth: ”Hvis Kristus ikke er opstået, så er jeres tro forgæves; så er I endnu stadig i jeres synder” (1. Kor 15,17).

Hvad skete der påskemorgen?

For det første, hvad var det da der skete påskedag?

Jesus blev langfredag pint og plaget, for så at blive henrettet og dø på korset.

Josef af Arimethea, en højt velanset mand i jødernes råd, bad Pilatus om, at få lov til at begrave Jesu døde legeme. Han fik den døde udleveret, og han lod foranstalte, at Jesus blev lagt i en grav. Gravens indgang blev lukket til med en stor sten.

Rygtet løb imidlertid, at nogle af Jesu disciple måske ville stjæle Jesu legeme, så romerne satte vagter foran graven. Men disse vagter kunne end ikke hindre det, som nu skete.

Tidlig søndag morgen kom tre kvinder til graven for at salve den døde, sådan som det var skik dengang. Men de fandt ikke et dødt legeme, derimod en dreng, en engel, i hvide klæder, som sagde til dem, at Jesus fra Nazareth er opstanden. Drengen sagde til dem, at de intet skulle frygte, men de skulle derimod gå hen til disciplene og fortælle dem det glædelige budskab, og byde dem at gå til Galilæa. De skulle gå derhen, hvor de tidligere havde vandret med Jesus, fulgt ham fra landsby til landsby, og hvor de havde hørt ham tale og vække til live. Dér i Galilæa skulle de møde Jesus igen.

Evangelisten Johannes fortæller så, hvordan den opstandne viste sig for Maria Magdalene allerede den samme dag. Hun genkendte ham ikke umiddelbart, troede han var kirkegårdsgartneren, men da Jesus sagde hendes navn, vidste hun straks, hvem han var.

Og den opstandne Jesus, fortæller evangelisten Lukas, viste sig også for de to disciple på vej til Emmaus. Den opstandne slog følge med dem, men de kunne ligesom Maria Magdalene heller ikke umiddelbart genkende ham. De genkendte ham først, da han om aftenen i Emmaus, inviterede ind, spiste sammen med dem og der brød brødet og gav dem det.

Jesus viste sig så siden for disciplene, først indendørs, hvor disciplen Thomas med al sin tvivl fik syn for sagn, fik lov til at mærke efter, at Kristus var opstanden, og han viste sig siden netop i Galilæa. Evangelisten Johannes, fortæller herom: Jesus fyldte der ved Tiberias sø disciplenes garn med fisk, og han spiste sammen med dem og talte med dem.

Kvinderne ved graven, Maria Magdalene, Peter, Thomas og de andre disciple blev således alle trøstet og opbygget påskemorgen og i de dage, der fulgte i mødet med den opstandne. De blev trøstet og opbygget af Ordet og af mødet med den opstandne

Påskefesten er således givet os mennesker til trøst og glæde, og det er derfor også vigtigt at vide, hvad der skete, og her at høre, hvad evangelisterne Mathæus, Markus, Lukas og Johannes skriver.

Hvorfor lod Gud det ske?

Det næste spørgsmål er så, hvorfor lod Gud sin søn opstå fra døde?

Det gjorde han for at frelse os mennesker. Kristi opstandelse og Jesu død på korset er Gud, som viser sin store kærlighed og forlader os vores skyld.

Jesu død på korset er påskefestens ene af to store, stærke billeder. Jesu død på korset er en grusom henrettelse. Langfredag er præget af spot og hån, vold og lidelse, smerte og død, ensomhed og elendighed.

Korset, henrettelsen af Guds egen søn, viser menneskets ondskab frem, tydeliggør al vores svaghed og synd. Korset viser, hvordan vi er børn af Adam og Eva, de to, som lod sig narre af slangens djævelske list. Korset understreger, hvordan døden fortsat har sit stærke greb i os, og Jesu død viser vores skyld.

Men samtidig er korset os til trøst. For Jesu død på korset er hans død for os. I hans død er vores synd overvundet.

Jesu opstandelse viser os så påskens andet stærke billede. Påskemorgen tegnet over alle tegn på: ingen død, liv, fred, håb, trøst og evighed. Alt det modsatte af det, som kendetegner Jesu død. Et billede til trøst, opbyggelse og glæde.

De to, langfredags døde Krist, og påskefestens møde med den opstandne, er således begge de stærkeste tegn på Guds barmhjertighed, hans styrke og herlighed, ja tegn på Guds vilje til, at vi aldrig fra ham skal skillesⁱ

Hvad betyder det for os?

Det sidste og tredje spørgsmål, som skal besvares efter, at vi nu har hørt om, hvad der skete påskemorgen og hvorfor Gud lod det ske, er da, hvad det betyder for os, hvad det er for et håb, som denne påskefest bringer os?

Vi mennesker bliver ikke retfærdiggjort ved vores egne gerninger. Hvor rodfæstede, vi end er, og hvor fyldt vores liv end er af kundskab og rigdom, så gavner det os intet i forhold til Gud. Frelse og evigt liv, forladelse af vores skyld, kærlighed og nåde fordrer en anden og stærkere magt. Alle gode gaver, de kommer fra Gud.

Det er derfor vigtigt, at vi ikke blot ser på os selv og der søger redning og håb. Der skal derimod peges væk, væk fra os selv, hen mod et andet sted, ja, der skal peges på Kristus.

Profeterne og Johannes Døberen vidste det, idet de med deres profetier og ord pegede på den korsfæstede Jesus. Profeten Esajas anede det, da han sagde, at der skal skyde en kvist på Isajs stub og Johannes Døberen vidste det, da han sagde, at efter ham skulle der komme en, hvis skorem, han end ikke var værdig at løsne.

Det sådan at pege på en anden end sig selv, er på en og samme gang det, som falder os allermest let og allermest svært i livet.

Så længe det handler om at udpege hvem, som er ond, og hvem, som har skyld, så peger vi gerne på andre, ser splinterne i deres øjne, mens vi fuldstændig er blinde for bjælken i vores eget øje.

Men at se bort fra os og forstå, at alt, hvad vi er, og alt, hvad vi er givet, er vi givet af Gud. Det er svært, ja nærmest umuligt for os, som først og sidst er optaget af os selv, og derfor søger trøst ved vores egne gerninger, evner og formåen.

På Jesu tid lå det som en em over farisæernes og de skriftkloges fællesskab og optræden. De var og hvis ikke de var det, så blev de det: selvfede, selvtilfredse, af glæde over hvad de vidste og over hvordan de selv mente, at de opfyldte loven. Som om de mente – hvad er en løgn – at de selv kunne løfte sig selv og selv kunne bære livet.

Hver tid sin plage, og selvom reformationen var og er et stærkt opgør med enhver form for gerningsretfærdighed og et stærkt fokus på vi menneskers dårskab, så er der til enhver tid brug for, at der bliver peget væk fra os selv og i stedet peget på den korsfæstede Jesus og peget på påskens fest bud, om at nu kan hver kristenmand sig fryde og springe højt af glæde. Ikke pga. noget, vi selv har gjort, men pga. af Guds store underværk.

For også i vores tid er menneskets selvoptagethed en plage, og vores selvopfattelse mangler perspektiv, både højde og dybe, bredde og længde. Det er en illusion, at du tror du kan magte dit liv selv og tror at din krop og din egen forstand er dit tempel. Du kan ikke kun leve af det, som du som selv indeholder, kan og gør.

Luther referer i en prædiken munken Makarios, for at have sagt om det fællesskab, han indgik i, at når de sammen talte om Gud, gik der en engel midt iblandt dem, men når de gik og surmulede og kun var optaget af deres eget, så han, at de var rædsomme svin. Sådan er det med os, at når vi kun taler om os selv, kun er optaget af os selv, så er vi som svin at regne. Og det kan nok så megen veltalenhed, nok så spændstige formuleringer og skøn retorik ikke ændre på. Vi er kun som svin at regne, når vi kun har øje for vores eget. Vi er da kun som støv og vil da også ud fra alt det, vi bringer af os selv, kun kunne blive til gødning.

Når vi er vendt mod Gud i tak for hans påskefest, så er det imidlertid sådan, at det er, som går der engle iblandt os. Der træder den unge mand frem, englen påskemorgen, og rækker os Ordet om Jesu opstandelse fra de døde. Her møder os da det ord, som gør os til del af det fællesskab, som er båret af en tro på Guds kraft, vilje og magt til at vække døde til live. Det er påskefest for os.

Det er den rette lære om vores påskefest, og hertil må vi da bede den Gode Helligånd om hjælp, at vi ikke som vagterne ved Jesu grav påskemorgen flygter eller sover den forbi.ⁱⁱ

.

Dertil hjælpe os Gud ved din kære søn, Jesus Kristus, vores Herre, højlovet i al evighed

---

ⁱ jf. opr første danske oversættelse af Nu fryde sig hver kristen mand, vers7.
Jf. Malling III, 440.

ⁱⁱ For dem, der er som vagterne ved Jesu grav, som sover, eller som flygter, for dem, er Påskefesten måske at regne som en pseudofest. For de forstår ikke, hvordan man kan fejre noget, som kun kan troes. De tør ikke stå ved graven og høre evangelietsord, Guds ord. Vagterne er dem, ja os, når vi ikke vil lægge øre til, hvorfor det skete påskemorgen, at Gud lod sin søn opstå fra de døde.